No. 2334 Zaterdag 29 September 1928. 45ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 10 cts.

Curaçaosche sprokkelingen.

II.

Onze Departementen.

De openbare gezondheidsdienst.

De diverse Departementen kan men beschouwen als de organen van het Bestuurslichaam, — waarmee dit apparaat in direct contact komt met het volk, en waardoor het diens belangen, zoo geestelijke als stoffelijke behartigt.

Voor een richtig functionneeren van het Bestuursapparaat is 't noodig dat elk orgaan — elk departement — op zich zelf, en allen in onderling verband goed georganiseerd zijn.

Laat er maar een haperen, en de machine werkt niet meer zooals 't behoort; — het volk wordt er de dupe en de koloniale kas ondervindt er gewoonlijk de nadeelige gevolgen van.

Dat er aan enkele onzer departementen in de laatste jaren nog al een en ander gehaperd heeft, is een feit dat te betreuren, maar niet te ontkennen valt.

Jarenlang was het Departement van Openbare Werken een bron van voortdurende klachten, — klachten die dikwijls maar al te gegrond waren. Er werd gegooid met geld, en de resultaten waren niet veel meer dan pover.

Dat een en ander lag aan gebrek aan personeel, zooals de Minister v. Koloniën bij de behandeling der Curaçaosche Begrooting voor 1928 geliefde te verklaren, was een praatje voor de vaak. Want ondanks de steeds toenemende werkgelegenheid is het den tegenwoordigen Directeur, ir. van Rosse, toch maar aardig gelukt de grondige reorganisatie van het Departement reeds een heel eind in de goede richting te brengen. Aan hem is 't te danken dat er een reeds heel wat frisschere wind door het departement waait. Er wordt gewerkt, en al kost het misschien schatten, de resultaten mogen ook gezien worden.

Aan straten en pleinen en politiewoningen wordt met kracht, ook met kennis van zaken gearbeid. Dat al die werken heel wat beter vlotten dan vroeger het geval was is wel voor een groot deel ook te danken aan de bekwaamheid van het leidinggevend en toezicht-houdend personeel.

Doch hierover wilden wij het vandaag niet hebben.

Er is een ander Departement dat onze aandacht vraagt, en dat is de Openbare Gezondheidsdienst.

Dat 't daar ook al lang niet alles botertje tot den boom is, is meenen wij van voldoende bekendheid. Wat de reden ervan zij, behoeven wij nu niet te onderzoeken, het feit ligt er .... en het volk is er natuurlijk weer de dupe van.

Een van de eerste zorgen van den Openbaren Gezondheidsdienst, wel de allereerste, is o. i. de zorg voor voldoende medische behandeling, voor een voldoend aantal doktoren in dienst van het Gouvernement.

Het gaat niet aan een groot deel van het volk maanden en maanden lang zonder vaste en geregelde medische verzorging te laten.

Jaren geleden, toen Statius nog geen vasten dokter had, heeft Jan Paul er voor gestreden met al de energie van zijn nog jeugdige ziel en met al de scherpte van zijn vaardige pen. En hij heeft 't gewonnen. Statius kreeg een dokter.

En nu, zooveel jaren later, is het reeds herhaaldelijk voorgekomen dat de veel grootere bevolking van de Benedendistricten op Curaçao, — pl. m. 8000 zielen, — maandenlang zoo goed als zonder dokter bleef. Want dat het bezoek van een stadsdokter, hetzij dan eens of twee maal per week, alleszins onvoldoende is, zal wel niemand willen ontkennen.

Dit is toch een toestand die absoluut onhoudbaar is. En dat zulk een toestand maandenlang bestendigd kan blijven, is meenen wij wel een duidelijk bewijs dat er bij genoemde tak van dienst iets hapert en niet in orde is.

De laatste dokter is heengegaan, omdat hem, ja, laten wij 't ronduit bekennen, omdat hem van Bestuurswege het bestaan zoo goed als onmogelijk werd gemaakt. Toen deze dokter tijdelijk de armenpraktijk waarnam in een druk bevolkt stadsgedeelte, daarenboven nog belast was met de zorg voor de gouvernementspatienten in het hospitaal, was 't hem, conscientieus man als hij was, onmogelijk er nog particuliere praktijk op na te houden. Het gevolg was, dat hij bij de hooge huren en 't dure leven in de stad, onmogelijk met zijn traktement kon rondkomen. Buiten was het al niet beter. Want ofschoon er een vrije woning ter zijner beschikking stond, waren om de verre afstanden de onkosten van vervoer zóó hoog, dat naar wij met volkomen zekerheid weten, de door het Bestuur daarvoor verstrekte toelage, elke maand niet onaanzienlijk overschreden werd.

En zoo zitten thans de Benedendistricten weer zonder dokter.

Wij twijfelen er niet aan of het Bestuur zal wel zijn best doen om zoo spoedig mogelijk aan dezen in-treurigen toestand — 8000 menschen zonder dokter — een eind te maken.

Of 't daarin lukken zal, meenen wij echter, na hetgeen er in de Nederlandsche vakbladen en Surinaamsche kranten geschreven is, ten sterkste te mogen betwijfelen.

Wil men goede doktoren hebben, laat men dan beginnen met ze een traktement te betalen, dat ze royaal kunnen rondkomen, liefst nog, zooals men in de Oost ook doet, met een vaste maandelijksche subsidie wegens gemis aan particuliere praktijk.

Twee gouvernementsdoktoren meer zou op 't oogenblik volstrekt geen weelde zijn, — één om de open plaats in de Benedendistricten te bezetten, — de ander om in geval van ziekte of verlof van een der Gouvernementsdoktoren, hetzij op Curaçao of op een der andere eilanden, dezen onmiddelijk te kunnen vervangen. Zoodoende zal het niet of nauwelijks meer kunnen voorkomen, dat een groote kring der bevolking gedurende korteren of langeren tijd zonder medische hulp zit.

Iets wat toch het tegendeel van een gezonde toestand is.

Maar dan, wij herhalen het nogmaals, beginnen met goed te betalen. Want zonder dat zal er niet spoedig verbetering in dezen treurigen toestand komen.

De waarheid achterhaalt de leugen.

X schrijft in de „Maasbode" van 15 Aug. l.l.

Francis Mc Cullagh, de correspondent, die maandenlang dwars door Mexico reisde en dit land door en door kent. schrijft in de „Times" een opzienbarend artikel. Mogelijk nemen de liberale bladen in Nederland er wel nota van.

Hij stelt vast, dat Mexico „rooder" is dan Moskou, dat Calles juist „regeert" als Lenin en Stahlin, dat de eenige oplossing van moeilijkheden, die Calles kent, is volgens het systeem der bolschewieken: opruiming van den tegenstander.

De heele „revolutie" die daar het land teistert, is de tweespalt tusschen de leden van de „Crom" (Confederatione Regionale Operaria Messicania, dat is: landelijke organisatie der Mexicaansche arbeiders) en de leden der agrarische partij (die van Obregon). Aan het hoofd der bolschewistische „Crom" staan Calles en Morones (de nu gevluchte minister van landbouw); medehoofdbestuursleden waren de eveneens gevluchte ministers Moneda, directeur der landelijke drukkerij, en Gasca, directeur der militaire instellingen. Obregon's partijgenooten wisten aanstonds, aan welken kant de schuldigen te zoeken, die de dertien schoten op Obregon in de feestzaal gelost hadden (deze konden niet gekomen zijn uit het revolvertje van de Toral, overigens stond de Toral recht vóór Obregon en deze had 9 schoten in den rug).

De agrariërs wisten alles. Zij begrepen, waarom Calles den dag na den moord, tegen de Grondwet in, het „onderzoek" in handen nam .... en den schuldigen gelegenheid gaf, om te vluchten .... Zijn partijgenooten! Zij lachten om dien onzin over de „clericale schuld" .... Mc Cullagh licht den sluier volkomen. De „revolutie" is de voortdurende strijd tusschen de „Crom", met Morones en Calles aan de ééne zijde, en de Obregonisten aan de andere zijde .... en deze strijd loopt over den buit! Want dit bolschewistische zaakje in Mexico, deze stelselmatige bandieterij en plundering door de gewapende benden van Calles (nog onlangs deelde hij 18.000 geweren aan partijleden uit), heeft schatten opgebracht. Voordeeliger wijze om rijk te worden kan men zich niet indenken. Over deze gelden gaat de verwoede strijd. Men kan het niet eens worden. En dát is de „revolutie". Generaals aan de ééne en de andere zijde, voortdurende twisten en vechterijen. Dat is de „politieke ondergrond".

Morones had publiek, 1 Mei l.l. gesproken, dat Obregon nooit president zou worden. Deze wist van zijn eigen adjudant. Arturo Orci, dat den vorigen keer (in November l.l.), de paters Pro en hun treurige gezellen volstrekt onschuldig waren; zij waren op last van Calles zelf. tegen het besluit der justitie in, vermoord. De rechter had geen schuld in hen gevonden, Renito Real, de secretaris van het hoofd der politie zeide het zelf aan Signor Orci. Dit te onthouden .... Calles dreef den moord door.

Hij verkondigde zelfs aan de wereld, dat de „clercalen bekend hadden". Het absoluut tegenovergestelde van de waarheid, zij protesteerden tot het einde .. en hielden hun onschuld staande.

Het recept was echter aan Calles deugdelijk gebleken, de groot pers zweeg toch, trok er zich niets van aan, nu zou het duivelsche spel worden herhaald..

Maar de agrariërs zijn thans woedend, omdat Morones en Calles tot het uiterste gingen en zij stuurden Calles' plannetje in de war.

Zij weten. wie de schuld draagt, daarom schoten zij op *Morones*, daarom dwongen zij Calles op straffe van alles aan de groote klok te hangen, om al zijn partijgenooten, de heeren bolschewieken aan den dijk te zetten, in alle regeeringposten. En Calles kon niet anders dan zwichten en het allerbeste, dat hij doen kan, is werkelijk. zijn plan uitvoeren en gauw op het platteland gaan stilleven ... als de Obregonisten hem kalm laten heengaan ... met zijn buit van millioenen.....

Want Calles is te ver gegaan. Voor wie zien wil, is de zaak glasheider.

1 Mei dreigt Morones publiek, hij zal niet dulden dat Obregon regeere.

De heele maand Juni is het bittere strijd tusschen de „Crom" en de Obregonisten. „Revolutie" overal (men herinnere zich de berichten uit die dagen, de censuur paste echter wel op de ware toedracht bloot te geven). Er was „revolutie", nu is bekend welke deze was, namelijk de vechterij om den buit tusschen de Crom en de agrariërs. Obregon, eerste klas geldwolf, weigerde genoeg af te schuiven, mocht hij president worden gekozen. O zoo! . .

1 Juli de „presidentskeuze" comedie eerste klas, waarbij deze werkelijke bandiet eerste klas (geen zier beter dan Villa, Caranza of Calles, maar taktischer en sluwer en uitgekookt) wordt „gekozen" (sic.)

2, 7 en 9 Juli deelt de „Prenza" van St. Antonio, een blad dat verschijnt even over de grens van Mexico, mede, dat de Crom met algemeene staking dreigt, om Calles te dwingen op te treden tegen Obregon. Generaals in 't geweer, alom strijd. Obregon komt aan de bovenhand, dreigt Calles te doen heengaan. .

9 Juli schrijft dezelfde „Prenza": overal in het land van Mexico hoort men, dat Obregon niet tot den zetel komen zal.

De senatoren, die Calles hadden gekozen, vergaderen in het geheim in de zaal van den senaat en het lekt uit, dat zij plannen beramen, om de keuze van Obregon ongeldig te doen verklaren.

12 en 14 Juli de politieberichten. waar ik reeds op wees. Er was een complot om Obregon te vermoorden. De politie wist het. . . .

17 Juli de moord. Drie auto's met „Crom" leden vluchtten, dertien schoten in Obregon's lichaam, de Toral heeft zes kogeltjes in zijn revolvertje . . . . stond vóór Obregon, liet hem teekeningen zien . . . . dit doet men niet als iemand met den rug naar u toe staat . . . . Obregon heeft echter negen kogels in den rug . . . . Treja, die de Toral den revolver gaf . . . . en in de zaal was, vlucht . . . . alles vlucht. . Calles neemt met geweld het onderzoek in handen . . . . en moeder „Conception" . . is de schuldige . . en 16 nonnen heeten haar te hebben verraden en haar schuld te hebben getuigd, maar de 16 ontkennen dit zooals de arme slachtoffers van November 1927 ontkenden.

Ditmaal zijn de moordenaars te ver gegaan. Ditmaal achterhaalt de waarheid de leugen.

De kansen voor het Presidentschap der Vereenigde Staten.

Wat de Londensche Pers zegt over den Katholiek Al Smith.

Zoowel de *Daily Telegraph* als de *Morning Post* wijden hoofdartikelen aan de candidaatstelling van mr. Al Smith, den katholieken gouverneur van den staat New-York, voor het presidentschap.

Beide bladen spreken op zeer sympathieken toon over den candidaat, hetgeen des te opmerkelijker is, omdat hij uitkomt voor de democraten, en de conservatieve Engelsche pers meestal geneigd is, den republikeinschen candidaat toe te juichen, ook al verwacht men onder een democratisch regime een buitenlandsche politiek van Washington, welke meer met de Britsche inzichten strookt.

De *Daily Telegraph* geeft mr. Smith echter geen bijzonder goede kans. Zijn gematigde anti-prohibition-plannen zullen wel niet alleen, voor wie de drooglegging een geloofsartikel is, tegen hem in het harnas jagen, maar zijn toch ingrijpend genoeg, om den gouverneur te berooven van den steun van een deel der democraten. Bovendien wordt de solidariteit zijner partij toch reeds ernstig bedreigd door het feit, dat een katholiek candidaat gesteld is. Gelijk men weet, is nog geen katholiek ooit president der Vereenigde Staten geweest.

De *Daily Telegraph* besluiten „De persoonlijkheid van den democratischen candidaat is een zoodanige, dat zijnerzijds de strijd zal worden gevoerd met 'n kracht en 'n levendigheid, gelijk men in deze vier-jaarlijksche conflicten niet gekend heeft sinds de dagen van Theodoor Roosevelt"

De *Morning Post* heeft boven haar artikel den titel: „Een moedig candidaat" geplaatst. Ook dit blad constateert, dat gouverneur Smith veel opposities zal vinden, omdat hij katholiek is, want „de Vereenigde Staten zijn protestant tot 't uiterste."

Hij is een zeer moedig candidaat, want „hij schijnt den oorlog verklaard te hebben aan wat bijna het grootste bedrijf is in de Vereenigde Staten, n. l. „prohibition", of eigenlijk „bootlegging" drank-smokkelen). Tegenover drankverbod stelt mr. Smith zijn groote nationale campagne ten gunste van matigheid en onthouding, maar de bij „prohibition" betrokken belangen zijn te reusachtig en te machtig dan dat men hem veel succes zou mogen voorspellen.

Ook wil de groote massa van het volk nog niet toegeven, dat het drankverbod op een fiasco uitgeloopen is, zoodat het niet alleen diegenen die groote fortuinen maken met den dranksmokkel, zullen zijn, die mr. Smith's verkiezing uit alle macht zullen trachten te voorkomen.

Het blad betreurt dat de verkiezing niet uitsluitend zal worden gevoerd onder de leus „droog" of „nat". Behalve het feit dat de democratische candidaat katholiek is, zullen nog andere factoren 'n rol spelen, b.v. de buitenlandsche politiek, en de kwestie van Amerikaansche inmenging in de politiek van landen (b.v. Nicaragua), welke onder de Monroe-leer vallen.

„Hoe ook het resultaat van de verkiezing moge zijn," besluit de *Morning Post*, „de democratische candidaat heeft in ieder geval door zijn verklaring een reputatie gevestigd als een eerlijk, ondubbelzinnig en moedig Amerikaan."

BERICHTEN

MISSIE-NIEUWS.

De volgende week worden per S. S. *Boskoop* uit Holland verwacht de Eerw. Zusters VINCENTIA en FIDELIA, voor het Hospitaal St. Elizabeth. Van harte welkom.

***

Naar S. M. mededeelt, bestaat bij de Zusters van Roozendaal het plan om een missie te beginnen op het Fransche eiland St. Barths.

***

De spaansche missie, door den Pater Jezuiet J. M. QUIROS, gepreekt in de St. Annakerk, had een schitterend verloop. Zondagavond bij de sluiting was de kerk stampvol.

***

Maandagavond heeft dezelfde predikant een conferentie gehouden voor de mannen van den Eucharistischen Bond te Pietermaai. Ruim 400 mannen waren erbij tegenwoordig.

Dienzelfden avond was er in de kerk van de H. Familie rouw-liga, ter gedachtenis van wijlen den Z. E. Pastoor SARIS, oprichter van den Euch. Bond voor mannen in deze parochie.

***

Dinsdagmorgen is er in de Kerk van de H. Familie, namens de parochianen als een bewijs van dankbaarheid, een Plechtige H. Requiemmis opgedragen voor de zielerust van den Z. E. Pastoor SARIS.

In de Kerk was tentoongesteld de prachtige lijkkrans met inscriptie, die namens de parochianen op het graf van Pastoor SARIS te Aruba zou worden neergelegd. Gisteren is er in de kerk van de Playa van Aruba namens dezelfde parochianen van de H. Familie een plechtige H. Requiemmis opgedragen, waarna door den heer S. N. ECURY de krans op het graf werd neergelegd.

***

Zaterdag 22 September had er op de Playa van Aruba een indrukwekkende plechtigheid plaats.

Na de H. Mis die door de kinderen der St. Dominicus- en St. Mariaschool gezongen werd voor de zielerust van hun beminden Herder, Pastoor Saris, stelden de ongeveer 700 kinderen zich onder de leiding van den W. E. Pater H. Penninx en de Eerw. Fraters en Zusters, in rij op om zich naar het kerkhof te begeven. Voorop werd gedragen door vier jongens een mooi versierde baar, waarop een prachtige lijkkrans, geschenk der kinderen, terwijl vier meisjes witte en lila-slingers, die van de baar afhingen, droegen.

Onder het gelui der klok zette de stoet waarbij een groot aantal groote menschen zich aansloten, in beweging.

Op 't kerkhof gekomen, werd door de kinderen, onder leiding van den Eerw. Frater Joannes de Deo, een treffend lied gezongen, waarna de jongeling Hubert Ecury van de Fratersschool enkele treffende woorden sprak.

Na afloop bedankte de W. E. Pater Penninx voor dit zoo mooie bewijs van dankbaarheid ten opzichte van hun beminden Herder, en defileerden de kinderen allen voor het graf.

***

Naar wij vernemen heeft zich te Aruba een Commissie gevormd, bestaande uit de Heeren G. G. Arends, J. E. Croes, Daniel Oduber, Amador Laclé, Emiliano de Cuba, Theodoor Ruiz en Segundo Ecury, om geld in te zamelen voor het oprichten van een gedenksteen op het graf en een buste van Pastoor Saris.

Onze telefoondienst.

Een storm van klachten over onze Landstelefoon! een storm die de laatste week is aangegroeid tot een ware orkaan. 150 menschen, dat is ongeveer een derde van het aantal abonnees, zijn gedurende meerdere dagen gestoord geweest. Gestoord, en daarom met recht verstoord. want ieder heeft toch recht op waar voor zijn geld.

Maar aan wie nu de schuld? en, wat daartegen te doen?

Iedereen is er getuige van hoe de mannen van den Landswatervoorzieningsdienst in Pietermaai en Punda, en de mannen van de Ned. Ind. Gas Mij. in Hoogstraat en Witte weg de straat aan 't open breken zijn voor 't leggen van hun buizen en kabels. Beide bedrijven, waarvan het een gouvernements- en het ander een particulier bedrijf is, hebben kaarten waarop nauwkeurig staat aangegeven waar de telefoonkabels liggen. Bovendien is de Ned. Ind. Gas Mij. met het gouvernement overeengekomen om minstens 1 Meter van de telefoonkabel af te blijven; terwijl er met de Directie van de waterleiding overeengekomen is, om met het leggen van de buizen zooveel mogelijk aan de overzijde van de straat te blijven.

Wat gebeurt echter? Zonder zich blijkbaar veel om deze overeenkomsten te bekommeren, hakt men er maar op los, met het gevolg dat herhaaldelijk de telefoonkabel stuk geslagen wordt, wat natuurlijk storing moet veroorzaken. Voornamelijk is dit geschied bij den aanleg der waterleiding. Op een plaats is de kabel zoo stuk geslagen, dat hij niet te herstellen is en door een nieuwe moet vervangen worden. Op een andere plaats vond men zes gaten in de kabel geslagen op een lengte van 3 Meter. Wanneer straks de waterleiding haar aftakkingen gaat maken naar de woonhuizen, en men noodzakelijkerwijs de telefoonkabel passeeren moet, wordt het gevaar voor stuk slaan van deze kabel nog veel grooter.

Maar waarom dan toch? Waarom moet het eene bedrijf, hetzij dan gouvernements- of particulier bedrijf het andere tegenwerken? Waarom kan er niet wat meer voorzichtigheid betracht worden? Men weet toch waar de kabel ligt, en dat wanneer men den kabel stuk hakt, een groot aantal abonnees gestoord worden.

Niet alleen zijn deze stuk-hakkerijen een groot nadeel en ongerief voor het publiek, ook voor het gouvernement een schadepost, daar men telkens maar weer opnieuw zijn mannetjes aan 't werk moet zetten om te herstellen wat een ander bedorven heeft — op 't oogenblik zijn er 20 man aan 't werk — en bovendien de abonnees die 14 dagen gestoord geweest zijn, hun f 10 terug ontvangen.

Waarom geen flinke boete gesteld op het beschadigen van materiaal van het eene bedrijf door het andere, - hetzij dit dan Gouvernements- of particulier bedrijf is. Maar dan vooral een flinke boete, opdat de leiders de resp. bedrijven erdoor worden afgeschrikt, en geprikkeld om wat meer voorzichtigheid te betrachten. Want als telkens het eene bedrijf 't andere komt storen, komt men nooit aan 'n eind.

Kantongerecht.

Donderdagmorgen was de uitspraak inzake inbraak in de Holl. Bank voor West-Indië in Juni l. l.

Marcelli Marcello (alias Charrijs) en Padovano Andrea zijn wegens diefstal met inbraak ieder tot vier jaar gevangenisstraf met openbare te werkstelling veroordeeld; Domingo Poli is wegens heling tot twee jaar gevangenisstraf met openbare tewerkstelling veroordeeld. De vierde beklaagde Louis Martin werd vrijgesproken.

Soirée St. Caecilia.

Zondagavond gaf het nieuwe muziekkorps St. Caecilia wederom een welgeslaagd concert op het Brionplein. Het publiek heeft genoten, er werd druk geapplaudisseerd. Ook juichen wij het ten zeerste toe dat de politie rekening heeft gehouden met den wensch van het publiek en een verkeersregeling heeft weten te treffen, zoodat het publiek rustig op en neer kon wandelen, in plaats van verplicht te zijn opgepakt te blijven staan op de trottoirs.

De getroffen regeling was uitstekend, zoowel voor het publiek als voor de auto's.

Aanslagen op Aruba.

„La Cruz" meldt dat verleden Zondag voor acht dagen op Aruba een Venezolaan een Bonairiaan, Clement Winklaar genaamd, bij een vechtpartij met een revolver gedood heeft.

Ook heeft een arbeider een ander met een stok doodgeslagen.

Naar wij vernemen werd een man zwaar gewond langs den weg gevonden. Verschillende menschen waren reeds voorbij gegaan. Eindelijk werd hij door een Arubiaan in zijn huisje gesleept De dokter werd gewaarschuwd die aangekomen constateerde, dat wanneer men hem vijf minuten later geroepen had, de man aan bloedverlies zou gestorven zijn.

Caracasbaai.

Het K. W. schrijft d.d. 30 Aug. hieromtrent:

Wij hebben tot nu toe dit onderwerp laten rusten, omdat wij niet over de gegevens beschikten, die ons tot oordeelen in staat stelden. Nu zijn wij beter beslagen, ook door een brief, dien de gouverneur aan den Kolonialen Raad inzond.

Men kent de zaak. De vraag is, of het gouvernement bij den afstand in erfpacht van domein aan de Caracasbaai een voor Curaçao bezwarende overeenkomst heeft aangegaan.

De zaak is niet nieuw. Reeds in 1925 is de transactie tot stand gekomen en het is daarom onbegrijpelijk, dat in de 2de Kamer de heer Joekes niet aanstonds en in de 1e Kamer de heer De Gijselaar slechts op telegrafische inlichtingen kon worden te woord gestaan. Het is toch niet aan te nemen, dat de destijds in de openbare registers ingeschreven akte niet ter kennis van het departement van Koloniën zou zijn gebracht.

De vrees is geopperd, dat de Caracasbaai niet meer vrij zal zijn voor de scheepvaart en dat de quarantaine-inrichting ten koste van veel geld naar elders zal moeten worden overgebracht.

Het komt ons voor, dat de lezing van den bovenbedoelden brief van den gouverneur, ook in enkele Nederlandsche dagbladen opgenomen, niet geheel geruststellend is. Begrijpen wij goed, dan is er volgens het gouvernement een voldoende oppervlakte water te beschikking gebleven om schepen te doen ankeren, maar voor het landen en betreden van terrein, bij de C. P. I. M. in gebruik, is toestemming noodig, Dat is toch een achteruitgang, al moge tot nu toe de C. P. I. M. zeer vrijgevig zijn geweest. Oorspronkelijk was ook waarschijnlijk gemaakt, dat particulieren van het droogdok der „Petroleum" zouden kunnen gebruik maken. Toen het dok er was, bleek het anders. Bovendien moet de oppervlakte water, die ter beschikking van het gouvernement blijft niet grooter zijn, dan een sector met een straal van 250 M. rondom de quarantaineboei. Het is niet zoozeer de vraag, of het in erfpacht gegeven domein, te water en te land, en de weg daarheen te voren al of niet voor het publiek toegankelijk waren, maar wel of een particulier dan wel het gouvernement daarover zeggenschap had.

En wat de quarantaine betreft — de C. P. I. M. heeft het recht, ook van het buiten de erfpachtvallende terreingedeelte gebruik te maken, voorzoover vereenigbaar met de eischen eener afdoende quarantaine, ter beoordeeling van den dir. O. G. en bij quarantaine zal dit terrein niet toegankelijk zijn voor personen, vreemd aan den quarantainedienst.

Maar nu begrijpen wij niet, dat eerst vermeld wordt. dat door de getroffen regeling volgens den directeur O. G. het als zoodanig blijven voortbestaan van de quarantaine-inrichting aan de Caracasbaai verzekerd is, terwijl aan het slot wordt medegedeeld, dat de O. G. een schema van een moderne inrichting met kostenberekening ontwerpt, die de C. P. I. M. straks zal moeten betalen, wanneer zij de handen vrij wil krijgen; want quarantaine-inrichting en oliebedrijf zijn twee dingen, die niet samen kunnen gaan.

De minister in de Eerste Kamer en de *Amigoe* schenen ook van meening te zijn. dat het quarantaine station daar weg moest. Slechts bleek tusschen beide verschil erover te bestaan, of het tien- of honderdduizenden zou kosten. Dat de C. P. I. M. het zou moeten betalen, vertelden geen van beiden. Maar als het weg gaat krijgt de C. P. I. M. als wij het goed begrijpen, aan de Caracasbaai heelemaal vrij spel.

Het is mogelijk, dat de bepalingen der overeenkomst minder bezwarend zijn, dan wij het voorloopig inzien, maar de aan den K. R. verstrekte inlichting kan moeilijk als gerustelling geslaagd heeten.

Ook de bekende particuliere correspondent komt in de *N. R. Crt.* nogmaals terug op deze kwestie.

Hij zegt dat de kwestie of de weg die tot de Caracasbaai toegang verleent openbare weg is, al dan niet, geen hoofdzaak maar slechts bijzaak is. „Hoofdzaak is en blijft dat de C. P. I. M. thans heer en meester is over de Caracasbaai, en desgewenscht aan eenieder het landen en betreden van het vroeger gouvernements- thans erfpachtsterrein kan beletten."

Ook is het volgens schrijver onjuist, dat er geen verband zou bestaan tusschen het in erfpacht geven van het domein aldaar de verbreeding van de St. Annabaai.

Het is in elk geval teekenend, zegt hij, dat de C. P. I. M. die in 1925 erfpachtster zou worden, reeds in 1923 en 1924 op de verbreeding van den havenmond, en naar wij vernemen, laatstelijk op het betrachten van spoed bij het werk heeft aangedrongen. De C. P. I. M. schijnt, zou men geneigd zijn te zeggen, dan toch meer oog voor het verband te hebben dan het Bestuur.

Bekendmaking.

De verkoop van Juweelen en van gouden en zilveren voorwerpen ter Spaar- en Beleendbank van Curaçao beleend van den **2den Januari 1927** *af tot en met den* **30 Juni 1927** *onder* **No. 9583 O.** *tot en met* **8410 P.** *zal plaats hebben op Donderdag den* **20st September a. s.** *'s morgens ten* **negen uur** *en volgende Donderdagen.*

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten

Curaçao den 29ste Augustus 1928.
De Voorzitter
4 *H. J. COHEN HENRIQUEZ.*

Nogmaals: onze telefoon.

Men verzoekt ons de Directie van de Landstelefoon eens te vragen, hoe 't komt, dat men dikwijls zoolang moet wachten of twee driekeer opbellen, vóórdat men de gewenschte aansluiting krijgt; en of het billijk is dat wanneer men omtrent dat lang laten wachten reclameert, tot antwoord krijgt: *laga di maha* (lig niet te zaniken)?

Men meent toch dat het een plicht der telefoonbeambten is om het publiek zoo goed en spoedig mogelijk te dienen. Wij twijfelen er niet aan of de Directeur zal zijn aandacht wel eens hieraan willen schenken.

Officieele Berichten.

De Heer Ir. J. H. Gravestein is benoemd tot tijdelijk ingenieur bij het Departement van Openbare Werken in Curaçao.

Aan den tijdelijken agent van politie 2de klasse bij de Algemeene Politie in Curaçao J. N. F. Winkel is, op zijn verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

J. Neslo, F. T. Keyzer, L. E. Heye, M. F. Esajas en C. Linck zijn benoemd tot tijdelijke agenten van politie 2de klasse bij de Algemeene Politie in Curaçao.

De seiner bij den Landsradiodienst op Curaçao D. B. Oduber is naar Aruba overgeplaatst en werkzaamgesteld op den post voor D. T. aldaar.

Aan den klerk bij het Departement van Openbare Werken A. G. van der Gen, tevens belast met het ijkwezen en met den weerkundigen dienst alhier is, wegens ziekte, vier weken vrijstelling van dienst verleend.

De adjunct-commies C. F. Boskaljon is gedurende de vrijstelling van dienst van den Heer Van der Gen voornoemd belast met de werkzaamheden van observator bij den weerkundigen dienst en de klerk V. A. Argus met die van ijker.

Aan den Heer J. F. Quast, Gezaghebber van Aruba, is twee weken vrijstelling van dienst verleend, met vergunning dien tijd op Curaçao door te brengen.

De Heer J. Seykens is benoemd tot technisch ambtenaar bij het Departement van Openbare Werken in Curaçao.

Aan de tijdelijke agenten van politie 2de klasse J. G. Grando en J. H. K. Naarden beiden gestationneerd op Aruba, is, op hun verzoek, eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De tijdelijk agent van politie 2e klasse D. Taiapin, gestationneerd op Aruba, is uit 's Lands dienst ontslagen.

In de buitengewone Examencommissie voor de examens op de Bovenwindsch eilanden, te houden in de maand November of December 1928 zijn benoemd:

a. tot lid en Voorzitter de Inspecteur van het Onderwijs;

b. tot leden Mej. M. C. Slothouwer, Hoofd der Oranjeschool op St. Martin en Mej. M. Roozen, Hoofd der R. K. School te Philipsburg op St. Martin;

c. tot plaatsvervangende leden Mej. C. H. van de Poll, Hoofd der R. K. School te Windwardside op Saba en de Heer L. A. Conner, onderwijzer aan de Oranjeschool op St. Martin.

De Heer Edward Carol Labega in het bezit van de akte van bekwaamheid al onderwijzer 4e klasse, is benoemd tot tijdelijk onderwijzer 4de klasse en werkzaam gesteld aan de Oranjeschool te Philipsburg op St. Martin en de jongeling C. J. Labega is tijdelijk aangesteld als kweekeling en werkzaamgesteld aan de bovengenoemde school.

Mej. C. M. Perret Gentil, onderwijzeres 4e klasse tijdelijk werkzaam aan de voorbereidende klassen verbonden aan de Wilhelminaschool op Curaçao, is tijdelijk belast met de leiding en de administratie dier klassen en Mevr. M. G. L. Harms-Besanger is tijdelijk aangesteld tot kweekeling bij het Openbaar Onderwijs en tijdelijk werkzaam gesteld aan de voorbereidende klassen voornoemd.

Hartgrondigen dank aan allen, die blijken van belangstelling en deelneming aan ons betoond hebben, bij en na het brandongeval met doodelijken afloop, gebeurd met

JACQUES FRITZE

in den ouderdom van 15 jaren, op den 13 September j.l. in het Laboratorium op de Isla.

Verder in 't bijzonder aan Dr. BOOGAARD en de Verpleegsters van het R. K. Ziekenhuis (St. Elisabeth) vanwege hunne humane behandeling jegens hem.

Willemstad, 19 Sept. '28.
Uit aller naam
Zijn gewezen pleegzuster
Jacqulina Inderson-Lank
en echtgenoot.

INGEZONDEN

In Memoriam

J. A. CH. ROEPEL.

Op 15 Sept. j.l. overleed vrij plotseling de heer Jacques Roepel in den ouderdom van slechts 29 jaren.

De heer Roepel was een selfmade-man, die nadat de examens schitterend afgelegd waren verscheidene jaren als onderwijzer gewerkt heeft in dienst van de R. K. Missie te Nickerie (nabij Paramaribo).

Aangezien hij een avontuurlijke geest bezat, duurde het niet lang of hij vertrok naar het buitenland, en kwam in Curaçao aan. Slechts acht maanden heeft hij op de Isla afd. Laboratorium gewerkt, toen hij opgeroepen werd door den Grooten Rechter.

In den omgang was Jacques een fideele kerel, een graag geziene persoonlijkheid. In zijn werkkring een ernstige werker, als echtgenoot en vader een braaf mensch, in zijn Godsdienst onwankelbaar.

In zijn voetbalvereeniging „Go a-head" was hij voorzitter, tevens het factotum.

De algemeene achting die hij genoot, de onwillekeurige eerbied die hij eenieder afdwong door zijn zeer ontwikkelde opmerkingsgave zijn de oorzaak dat hij nog lang in dankbare herinnering zal blijven voortleven in onze vriendenkring. Waarom moesten zijn vrouw en kroost, en waarom moesten ook wij hem zoo vroegtijdig missen? Ziedaar een vraag die wij geen van allen beantwoorden kunnen. „Uw H. Wil geschiede, o Heer".

Jacques Roepel, hij ruste zacht, God hebbe zijn ziel.

FAVEREY.

Nieuwe-Salarisregeling,

„Eindelijk is dan deze week bij Publicatieblad No. 50 de nieuwe Salarisregeling afgekondigd, zoodat eenieder nu precies weet wat hem toekomt. Of de nieuwe regeling aller tevredenheid zal wegdragen, is iets wat wij ten zeerste betwijfelen". Aldus de „Amigoe" in zijn nummer van 25 Aug l.O.

Men bespeurt die verdachte ontevredenheid natuurlijk meerendeels in den kring der mindere ambtenaren. Is het dan zoo moeilijk die ambtenaren tevreden te stellen, terwijl men de hoogere wel voor stroom en wind laat varen?

. . . .

Aanvankelijk hebben de bureelambtenaren op eigen houtje met miskenning van de andere een Commissie gevormd om tot eene nieuwe regeling te geraken; doch wij weten niet of het aan den aard der samenstelling te wijten is, dat haar werk van de zijde van het Bestuur, noch minder van die der ambtenaren, althans van de mindere, bijval vond.

Men kan hier wel zeggen, dat rechtsgeldigheid ontbrak, daar zij én opdracht én volmacht miste.

Naderhand heeft het Bestuur zich zelf verplicht geacht een rechtmatig lichaam te benoemen om de zoo gewichtige materie eens te behandelen en om eindelijk tot een bevredigende oplossing te komen. Om de geheimzinnigheid, waarmede de laatstgenoemde Commissie te werk is gegaan, valt het moeilijk te beoordeelen of het háár werk is, dat de ontevredenheid verwekt heeft, of de vermoedelijk daarin gebrachte wijzigingen door het Bestuur; want als wij goed ingelicht zijn, dan heeft de bedoelde Commissie naast de toebedachte bedragen voor de mindere ambtenaren nog een zeker percentage duurtetoeslag voorgesteld, hetgeen ten slotte desniettemin binnen de perken van het door den Minister voor dat doel toegestane bedrag deed blijven.

Had dus de Commissie dit laatste voorstel niet gedaan, dan zou zij zeer zeker de toebedachte salarissen hooger gesteld hebben. Een of ander had het misnoegen van velen kunnen tegenhouden.

Aanbevelenswaardiger echter zou de samenstelling der Commissie geweest zijn, indien zij uit de verschillende Departementshoofden had bestaan of de Departementen daarin woordvoerders hadden gehad om hunne belangen voor te staan.

Wij willen echter niet te ver van ons thema afdwalen en in alle details van de nieuwe regeling treden. Maar wij zouden tegen ons gemoed handelen, indien wij stil bleven voor hetgeen ons het meest nabij raakt. Dat recht zal ons niemand willen betwisten, hoop ik, en het gezanik te noemen wanneer men in discussie tracht te treden met het oogmerk zijne eigen belangen en die van anderen te verdedigen, vinden wij onparlementair.

Van zekere categorie ambtenaren wordt steeds beweerd, dat zij goed gesalarieerd zijn, ja, zelfs, let wel, mijne lezers, dat zij te veel verdienen, daar zij ook emolumenten genieten voor werk, buiten den voor hen vastgestelden diensttijd verricht.

Bedoelde emolumenten worden eerst genoten, na 8 volle uren werkdag; en op den voorgrond dient te worden gesteld, dat 8 achtereenvolgende uren werk, vooral in de tropen, genoeg is om zich na afloop daarvan afgemat te gevoelen. Geen wonder dan ook, dat in de beschaafde wereld gestreefd wordt om de beperking van werkuren wettelijk in te voeren en de overtredingen zelfs voor de profijttrekkenden strafbaar te maken. Bovendien beschouwen wij die emolumenten net als andere verrichtingen van ambtenaren, die deze na 7 uren werkdag doen.

Niemand zal het in zijn hoofd krijgen om b. v. den ambtenaar, die in de examencommissie voor de chauffeurs zit, met F, 100. — 's maands minder te salarieeren, omdat hij dit bedrag met die werkzaamheid kan genieten; evenmin gaat men van het salaris van een kommies der belastingen die 8 uren moet werken, voordat zijn dagtaak volbracht is, reduceeren het loon dat hij als schoenmaker of kleermaker bij een particulier 's avonds verdiend heeft.

Waarom rekening houden bij de berekening van salaris, wanneer die extraverdiensten bij het Gouvernement te verdienen en niet wanneer deze van een particulier afkomstig zijn?

En waarom dat extraatje van zekere categorie wel en dat van andere niet meetellen, als men consequent wil handelen?

Wij zien intusschen, dat wanneer de extraverdiensten van wege het Gouvernement voor bepaalde categorie ambtenaren niet bestonden, hun salarissen noodgedwongen hooger moesten worden gesteld, terwijl om in die extra werkuren te vallen, het Bestuur meerdere krachten in dienst moest gaan nemen, hetgeen natuurlijk de uitbreiding der begrooting tengevolge zou hebben.

Telkenmale wanneer het er op aankomt de minderen te salarieeren heet het, de tering naar de nering te zetten. Maar waarom moeten juist de minderen de tering krijgen, immers dit is toch de consequentie?

Die philosophie kan opgaan in een staat van decadentie, maar het zou ridicuul zijn hieraan te denken in een periode van opbloei als die, waarin wij thans verkeeren.

Van Bestuurszijde hooren wij telkens de verklaring, dat de middelen ruim toevloeien en dat daarom dit of dat werk uitgevoerd kan worden.

Hiermede willen wij niet zeggen, dat ruimschoots aan salarissen moet worden uitgegeven zonder op prestatie te letten.

Maar er zijn andere factoren dan prestatie, die gewicht in de schaal leggen. Gelukkig dat de C. A. plichtsgevoel genoeg bezit, want aan pogingen om tot plichtsverzaking over te halen, ontbreekt het ook hier niet. Ziedaar een gewichtige factor, waar mede blijkbaar geen rekening wordt gehouden bij de toekenning der salarissen. Mijne lezers, op de andere niet minder belangrijke factoren kom ik bij gelegenheid terug.

Het betaamt iedereen eerlijk te zijn, zou men hiertegen hunnen inbrengen; maar als men die bedoelde factoren meer in het oog hield, dan deed men niets anders dan preventief handelen en dit is niet gering te schatten. Het uit het oog verliezen dezer factoren zullen wij maar een verzuim noemen, dat gerekend dient te worden onder de fouten, waaromtrent het Avondblad van de N. R. Ct. in zijn nummer van 3 Augustus j.l. melding maakt, n.l. onder diegenen. welke naar het beweert gemakkelijk en binnen korten tijd te herstellen zijn.

Intusschen hopen wij, dat er voor onzen wnd. Landvoogd, zoo oprecht als hij is, veel aan gelegen zal zijn, deze zoo gewichtige zaak eens onder handen te nemen en wil Hij niet aan de nieuwe regeling tornen, een duurtetoeslag zooals dit door de Commissie zou zijn voorgesteld aan de misdeelden toe te kennen, in afwachting van eene betere regeling.

Alpen.

9

Firestone's economie houdt verband met het terugwinnen van benzol. (wereld patent)

Gum-Dipping kan door iederen fabrikant worden toegepast en toch zijn alleen FIRESTONE-banden gum-dipped.

Waarom doen dan die andere fabrikanten hunne banden die bewerking, welke toch zulke onmiskenbaar groote voordeelen aan den autoband verleent, niet ondergaan?

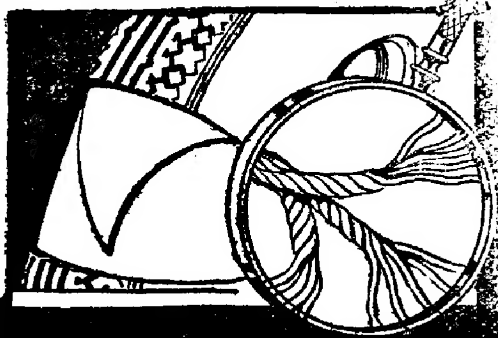
Omdat het hun economisch niet mogelijk is. Hun banden zouden al te duur komen.

U weet wat gum-dipping is? Elk koord van het carcas wordt, alvorens verwerkt te worden, in een rubber-oplossing gedompeld, waardoor het koord niet alleen met rubber omhuld, maar zelfs elke vezel ermede doordrenkt wordt.

Het FIRESTONE-patent bestaat nu hierin, dat de dure en uiterst vluchtige benzol, hiervoor benoodigd, voor circa 95% weder wordt opgevangen en telkens weer wordt gebruikt.

De brochure „Waarom FIRESTONE het Double Gum-Dipping Proces toepast" wordt op aanvraag gaarne aan belangstellenden toegezonden.

Gum-Dipping is het procedé dat aan FIRESTONE Most Miles geeft.

RUBBER DUN-VLOEIBAAR GEMAAKT DOOR BENZOL

A. D. Capriles & Co.
Curaçao, D. W. I.

Firestone

„La Opera"

Groote voor raad, pas ontvangen:
BELGISCHE VLOERTEGELS, diverse patronen a fls. 10 M2,
„Royal George" Scotch Whisky
12/1 flesschen f 38.—
24/2 flesschen f 41.—

I. BAIZ *Heerenstraat no. 5, Telefoon 390.*

"DECCA".

CASAN.

Beproefd middel tegen Borst- en Keelaandoeningen. Onder geregelde Medische Controle.
Verkrijgbaar bij:
de Jongh & Co.
BOTICA DEL PUEBLO.
Otrabanda.

3-4

MENSING & Co. Vertegenwoordigers.

Voor Europeesche Vrouwen in de Tropen

In gevallen van bloedarmoede, als gevolg van onregelmatigheden in de functioneering der inwendige organen, heeft Kalzan, het kalkvoedsel, bewezen, krachtig mede te werken tot herstel van den normalen toestand.

De gunstige werking van Kalzan openbaart zich in:

1e **Een normaal verloop der periodieke functies.**
De kalk vermindert de bloedingen en oefent een regelerende werking uit op de functioneering der inwendige organen.

2e **Verminderen der pijnen,**
doordat Kalzan het geheele zenuwgestel versterkt en zoodoende overgevoeligheid bestrijdt.

3e **Het krachtiger worden van het bloed.**
Kalzan sterkt de cellen van het bloed waardoor het tevens een gunstigen invloed op den geheelen gezondheidstoestand uitoefent.

Koop nog heden Kalzan. Ge zult dan spoedig een merkbare verbetering in Uw gezondheid constateeren.

Kalzan is volkomen onschadelijk en kan te allen tijde zonder eenig bezwaar genomen worden.

KALZAN

Het Kalkvoedsel

Verkrijgbaar in alle Apotheken

CURIEL'S BANK.

Willemstad - Curaçao - Ned. West-Indie.

ALLE BANKZAKEN.

Rekening-courant in locaal en vreemd geld.
Deposito's op termijn in locaal en vreemd geld.

Voorschotten en Handelscredieten.

Koop, Verkoop en Incasso van Wissels, Credietbrieven, Coupons en Vreemd Geld tegen voordeelige koersen.
Telegrafische uitbetalingen naar alle werelddeelen.
Reiscredietbrieven en Chéques van de

National City Bank of New-York, New York City.

Safe-loketten.
Speciale afdeeling voor Incasso's

Afdeeling Spaarkas.

Afdeeling Assurantie.

Avertentie.

POSTZEGELS

Door Postzegelverzamelaar in Ned. Indie worden adressen gevraagd van verzamelaars in Curaçao en Suriname Br. onder Letter P. aan 't bureau van dit blad. 4--4

HORN - LINE.

Sailings from CURAÇAO to:

HAMBURG via Pto. Cabello, La Guayra and Trinidad: | PTO COLOMBIA and CARTAGENA

M.S. Frida Horn	10 June	M.S. Consul Horn *)	11 June
M.S. Consul Horn	1 July	M.S. Therese Horn	25 June
M.S. Therese Horn	15 July	M.S. Minna Horn *)	9 July
M.S. Marie Horn	6 August	M.S. INGRID HORN *)	1 August
M.S. INGRID HORN	19 August	M.S. Frida Horn	18 August
M.S. Frida Horn	2 September	M.S. MIMI HORN *)	29 August
M.S. MIMI HORN	16 September	M.S. Consul Horn	17 September
M.S. Henry Horn	21 October	M.S. Henry Horn *)	1 October
M.S. Marie Horn	4 November	M.S. INGRID HORN *)	24 October
M.S. INGRID HORN	11 November		

*) These boats call also at Santa Marta.

JACMEL, Kingston, Port au Prince:

M.S. Henry Horn	15 June	M.S. Waldtraut Horn	7 September
M.S. Romö	13 July	M.S. Therese Horn	5 October
M.S. Minna Horn	27 July	M.S. Minna Horn	2 November

All ships accept cargo and passengers.

SHELL PRODUCTEN.

PRIJSNOTEERING.

Gasoline ex pomp per gallon	fl.	0,68
Gasoline per blik van 5 gallons	„	3,90
Kerosine per blik van 5 gallons	„	2,75
Mineral turpentine [vervangt terpentijn] per blik van 5 gallons	„	8,50
Smeeroliën:		
„Single Shell" ex pomp per gallon	„	1,55
„Double Shell" ex pomp per gallon	„	2,—
„Triple Shell" ex pomp per gallon		2,50
Cokes per ton	„	15,—
Kero-gasolie, brandstof voor "Delco" installaties enz. per gallon	„	0,34

De levering van „Kero-Gasolie" geschiedt uitsluitend in drums van 80 gallons

CURAÇAOSCHE PETROLEUM INDUSTRIE MAATSCHAPPIJ.

70

V. ROSSEM'S Poorters-Toeback

DE BESTE VARINAS

Verkrijgbaar bij ELLIS & DANIA. Agenten. 23

Geen betere whisky te verkrijgen.
MORRIS E. CURIEL & SONS.
Agenten.

4—6